

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 68/11
Люксембург, 7 юли 2011 г.

Заклучение на генералния адвокат по дело C-214/10
KHS AG/Winfried Schulte

Според генералния адвокат г-жа Trstenjak правото на Съюза допуска правото на годишен отпуск и на парично обезщетение за неизползван отпуск, да бъде ограничено, ако това е съвместимо с целта да се осигури почивка

Държавите членки трябва да определят давностен срок и срокът от 18 месеца, при изтичането на който се погасяват правата на отпуск и на финансово обезщетение, е достатъчен

По силата на Директивата относно някои аспекти на организацията на работното време¹ всеки работник има право на годишен отпуск. От практиката на Съда следва, че правото на годишен отпуск не може да бъде нахвърлено дори в случаи на продължително заболяване².

От април 1964 г. г-н Schulte работи като шлосер към дружество KHS. Съгласно колективния трудов договор, приложим спрямо трудовия договор на г-н Schulte, същият има право на платен годишен отпуск от 30 работни дни годишно. На 23 януари 2002 г. г-н Schulte получава инфаркт. Впоследствие той преминава през възстановителна програма, която приключва с категоризирането му като неработоспособен. От 1 октомври 2003 г. за ограничен период същият получава пенсия поради пълната си неработоспособност, както и инвалидна пенсия, понеже от 2002 г. е лице с тежко увреждане. В крайна сметка на 25 август 2008 г. KHS и г-н Schulte се договарят да прекратят трудовото правоотношение, считано от 31 август 2008 г. На 18 март 2009 г. г-н Schulte предявява иск пред Arbeitsgericht Dortmund за изплащане на обезщетение за неизползван годишен отпуск за периода 2006—2008 г., който е по 35 работни дни годишно, в общ размер на 9162,30 EUR. С Решение от 20 август 2009 г. Arbeitsgericht Dortmund допуска обезщетяване за неупражненото законоустановено право на минимален годишен отпуск от 20 работни дни и още пет работни дни, за правото на отпуск поради инвалидност, за периода 2006—2008 г., т.е. 6 544,50 EUR, като отхвърля иска в останалата му част

KHS обжалва посоченото решение пред запитващата юрисдикция, Landesarbeitsgericht Hamm. Според последната юрисдикция по силата на приложимия колективен трудов договор правото на г-н Schulte за 2006 г. е погасено, считано от 3 март 2008 г. Доколкото поради здравословни причини след края на периода на прехвърляне и до момента на прекратяване на трудовото правоотношение г-н Schulte не само не може да получава никакви трудови доходи, но е и неработоспособен, Landesarbeitsgericht Hamm приема, в съответствие с постановеното от Съда в Решение по дело Schultz-Hoff и др., че това лице не е могло да предяви правото си на платен годишен отпуск до момента на прекратяване на трудовото правоотношение. Ето защо запитващата юрисдикция моли Съда да установи както дали правото на Съюза³, тълкувано от Съда в неговата практика, допуска работникът да натрупа права на парично обезщетение за неизползван отпуск за период от няколко години, дори когато поради продължителна неработоспособност същият не е бил в

¹ Директива 2003/88/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 4 ноември 2003 година относно някои аспекти на организацията на работното време (ОВ L 299, стр. 9; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 7, стр. 3). Конкретното право произтича от член 7, параграф 1 от Директива 2003/88/ЕО.

² Решение на Съда на Европейските общности от 20 януари 2009 г. по дело Schultz-Hoff и др. ([C-350/06](#) и [C-520/06](#)), вж. по този въпрос [Прессъобщение № 4/09](#).

³ По-конкретно член 7, параграф 1 от Директива 2003/88.

състояние да упражни правото си на платен годишен отпуск, така и дали държавите членки могат да предвидят 18-месечен срок във връзка с посочените права.

В днешното си заключение генералният адвокат г-жа Verica Trstenjak най-напред изяснява, че според практиката на Съда **правото на годишен отпуск не може да бъде накрънено дори в случаи на продължително заболяване**. Според генералния адвокат това важи и по отношение на правото на обезщетение за неизползвания годишен отпуск⁴, което не е възможно да бъде отказано с мотива, че отпускът не може да бъде поискан поради продължително заболяване. В крайна сметка целта на това право, в което се превръща правото на отпуск⁵ с прекратяването на трудовото правоотношение, е да постави работника във финансово положение, което компенсира работника за неизползвания годишен отпуск при условия, които са сравними с условията, които биха били налице, ако той продължаваше да работи и получаваше трудово възнаграждение за времето на отпуск.

Според генералния адвокат г-жа Trstenjak **от гледна точка на правото на Съюза натрупването на права на годишен отпуск, съответно на обезщетение за неизползван отпуск** все пак не е задължително, за да бъде постигната по същество целта на Директивата — да се осигури почивка. Във връзка с това генералният адвокат подчертава, че целта на годишния отпуск да даде почивка от умората и стреса, натрупани през работната година, и благодарение на спокойствието и свободното време работникът да набере нови сили за останалата част от работната година, няма как да бъде постигната, ако този отпуск бъде ползван едва години по-късно. Натрупването на права на отпуск за няколко години, в смисъл на удвояване или дори на утрояване на минималния годишен отпуск, също не води до увеличаване на ефекта от почивката. В допълнение, неблагоприятните последици за работодателя поради дългото отсъствие на работника и поради финансовата тежест, в случай на натрупване на права на годишен отпуск, съответно на обезщетение за неизползван отпуск, при определени обстоятелства евентуално могат да подтикнат работодателя да се освободи възможно най-рано от трайно неработоспособния работник, за да не търпи тези неблагоприятни последици. По отношение на правото на обезщетение генералният адвокат посочва, че неограниченото натрупване би могло да създаде у работника неправилното очакване да получи не заместваща трудовото възнаграждение за времето на отпуск престация, а обезщетение поради прекратяването на трудовото му правоотношение.

Във връзка с ограничението във времето на възможността за предявяване на вече придобити права на годишен отпуск, съответно на обезщетение за неизползван отпуск, **генералният адвокат Trstenjak** най-напред отхвърля възможността за **пълно погасяване на посочените права**. Именно в случаите на продължително заболяване на работника същият не би могъл да предотврати автоматичното и пълно погасяване на правата на отпуск поради изтичането на съответния период. Що се отнася до посочения от запитващата юрисдикция **18-месечен срок**, с изтичането на който се погасяват правата на отпуск, съответно на обезщетение, генералният адвокат приема, че с този срок може да бъде постигната **целта на Директивата относно някои аспекти на организацията на работното време за защита**, понеже така работникът би имал до две години и половина, за да вземе минималния си отпуск за дадена година. Същевременно работодателят би бил сигурен, че няма да се стигне до неограничено натрупване на права на отпуск и свързаните с това затруднения за организацията на работа или до значителни финансови тежести, които съпровождат натрупаните за по-дълъг период права на обезщетение за неизползван отпуск.

Ето защо генералният адвокат г-жа Trstenjak прави извод, че **ограниченият до 18 месеца период на прехвърляне, след изтичането на който правата на работника на отпуск се погасяват, изглежда достатъчно дълъг и в крайна сметка подходящ, за да даде възможност на работника действително да упражни правото на годишен отпуск**. Генералният адвокат обаче подчертава, че 18-месечният срок представлява

⁴ Член 7, параграф 2 от Директива 2003/88.

⁵ Член 7, параграф 1 от Директива 2003/88.

ориентировъчна насока, с която държавите членки трябва да се съобразят, доколкото е възможно, при транспонирането във вътрешното право. Доколкото липсва уредба в правото на Съюза държавите членки са свободни, при спазване на заложените в Директивата ограничения, да приемат и други правила. Според генералния адвокат обаче период на прехвърляне от само шест месеца е недостатъчен⁶.

ЗАБЕЛЕЖКА: Заключение на генералния адвокат не обвързва Съда. Задачата на генералните адвокати е да предложат на Съда, при пълна независимост, правно разрешение на делото, което им е поверено. Съдиите от Съда пристъпват към разисквания по делото. Съдебното решение ще бъде постановено на по-късна дата.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на заключението е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването

За допълнителна информация се свържете с Илияна Палъова ☎ (+352) 4303 3708

Кадри от обявяването на заключението са достъпни на [„Europe by Satellite“](#) ☎ (+32) 2 2964106

⁶ Периодът на прехвърляне с продължителност от шест месеца е предмет на дело C-350/06, Schultz-Hoff и др.